

nejen z ustanovení § 214 plat. zák. a § 46 učit. zák. č. 104/1926 Sb., kde ve výpočtu zrušených norem není zák. č. 286/1924 Sb. vůbec uveden a z předpisu § 153 plat. zák. v souvislosti s předpisem § 32 učit. zák., podle něhož zůstaly v platnosti dosavadní předpisy o odpočivných a zaopatřovacích požitcích se změnami, obsaženými v šesté části plat. zák. a se změnami, které se jinak z tohoto zák. podávají, nýbrž i z předpisu § 162 plat. zák., kde se výslovně stanoví výjimka z ustanovení § 17 zák. č. 286/24 Sb.; počítá se tudíž s tímto předpisem jako s normou, platnou i za účinnosti plat. zák. Rovněž zák. z 28. prosince 1932 č. 204 Sb. v § 20 vychází z předpokladu, že předpisy §§ 17 a 21 zák. č. 286/1924 Sb. jsou dosud platnými právními normami.

Jest tudíž uznati přípustným, aby bylo použito předpisu § 17 zák. č. 286/24 Sb. o kumulaci požitků i u těch zaměstnanců a jich příslušníků, jimž bylo přiznáno výslužné již za účinnosti a se zřetelem k předpisům zák. plat. č. 103/26 Sb., resp. zák. učit. č. 104/1926 Sb.

Plyne-li však z předpisu § 21 odst. 1 č. 1 zák. č. 286/1924 Sb., že slovy »odpočivné a zaopatřovací požitky« v § 17 zák. č. 286/24 Sb. »jest rozuměti požitky, které náležejí podle příslušných pensijních (provisních) předpisů«, pak dlužno k těmto požitkům počítati také výchovné ve smyslu ustanovení § 160 plat. zák., neboť předpis ten jest zařazen v VI. části plat. zák. nadepsané »Ustanovení o odpočivných a zaopatřovacích platech«, tedy mezi předpisy pensijní, jaké má na mysli ustanovení § 17 zák. č. 286/24 Sb.

Dlužno-li výchovné podle § 160 plat. zák. zahrnouti mezi odpočivné a zaopatřovací požitky, pak podléhá toto výchovné snížení podle §§ 17 a 27 zák. č. 286/24 Sb. a netvrdí-li stížnost, že by jinak nebyly v daném případě splněny předpoklady pro použití cit. ustanovení zák. č. 286/1924 Sb., nelze uznati, že nař. rozhodnutím byla st-lka proti-zákonně zkrácena ve svých subj. právech.

Č. 12.037.

Pojištění pensijní: Pojistná povinnost obecního výběrčího tržních poplatků?

(Nález ze dne 20. září 1935 č. 17.858/35.)

V ě c: Město P. proti ministerstvu sociální péče o pensijní pojištění.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Výměrem z 23. září 1931 prohlásila úřadovna A Všeobecného pensijního ústavu v Brně Tomáše L. v jeho zaměstnání výběrčího u stěžujícího si města za podrobena pensijnímu pojištění od 20. listopadu 1918.

K odvolání stěžujícího si města byl tento výměr zrušen rozhodnutím zem. úřadu v Brně z 26. února 1932, v němž bylo vysloveno, že Tomáš L. v zaměstnání jako výběrčí tržních poplatků pojistné pensijní povinnosti nepodléhá.

Z tohoto rozhodnutí se odvolala úřadovna A Všeobecného pensijního ústavu v Brně, dovozujíc, že Tomáš L. podléhal pensijnímu pojištění ode dne 1. ledna 1929 podle § 1 odst. 1 č. 2 pens. zák. č. 26/29 Sb.

Odvolání vyhovělo min. soc. péče nař. rozhodnutím vyslovivši, že Tomáš L. podléhá pojistné povinnosti pensijní v době od 1. ledna 1929 z těchto důvodů: »Provedným šetřením, a sice seznáním měst. rady v P. z 12. října 1931 a v podstatě shodnými údaji zaměstnance Tomáše L. a svědka Dra Františka V. je zjištěno, že Tomáš L. je ve sporné době zaměstnán jako smluvní výběrčí tímto způsobem: Vybírá tržní poplatky podle přesných instrukcí a tarifů tržního řádu, vydává stranám podle druhů zboží jimi prodáváného a podle rozměrů stánků proti zaplacení příslušné částky blokové lístky (potvrzenky), vybrané peníze pak denně odvádí důchodenskému úřadu městskému, který sám zjišťuje počet utržených bloků a sumu peněz, kterou má výběrčí odvésti. Těmito pracemi se činnost L.-ova plně vyčerpává. Práce tyto dlužno hodnotiti jakožto práce kancelářského zaměstnance ve smyslu § 1 odst. 1 č. 2 pens. zák. č. 26/1929 Sb., které zakládají pojistnou povinnost podle téhož zákonného ustanovení, ježto je nelze hodnotiti ani jako posílky, ani jako práce »podobné« ve smyslu závěrečného ustanovení prvé věty cit. zákonného předpisu, které — za předpokladu, že tvoří hlavní činnosti kancelářského zaměstnance — pojistnou povinnost nezakládají. Dlužno uvážiti, že se L. neomezoval na pouhé vybírání již předepsaného poplatku podle již hotového platebního výkazu nebo jiné listiny, nýbrž že musil příslušné poplatky od případu k případu sám stanoviti podle přesných instrukcí a tarifů tržního řádu, hledě ke zvláštním okolnostem každého případu (druh zboží, rozměr stánku). Na povaze těchto prací jako kancelářských ve smyslu právě zmíněném, t. j. jako prací kancelářského zaměstnance, nemůže změnití nic ani okolnost, že jsou vykonávány mimo vlastní kancelář měst. úřadu na tržišti, neboť L. jako zřízenec důchodenského úřadu městského způsobem zaměstnání patří do kategorie zaměstnanců kancelářských; příslušnost zaměstnance k některé z kategorií sub č. 1—6 odst. 1 § 1 cit. zák. zakládá pak — nehledíc k supletorní klausuli odst. 2 § 1 — již sama o sobě pojistnou povinnost, jak je zřejmo z celkové stylisace § 1 a z důvodové zprávy k pens. zák. (tisk. posl. sněmovny 1076, str. 12), a sice bez ohledu, jaké práce se v konkrétním případě konají.«

Stížnost uplatňuje, že Tomáš L. nemůže býti považován za zaměstnance kancelářského; z druhu a způsobu jeho služby jest naopak jasno, že jej nelze vůbec posuzovati podle ustanovení § 1 odst. 1, nýbrž jen podle § 1 odst. 2 pens. zák. č. 26/29 Sb. a že rozhodnutí, zda L. podléhá pensijnímu pojištění, jest odvislo od posouzení, zda jest zaměstnán převážně pracemi duševními. Tento názor jest odůvodněn tím, že L. nekoná kancelářských prací, nemá v kanceláři až na odvádění peněz co činiti a jest svou služební činností odkázán na trhy na náměstích a ulicích, kde vybírá tržní poplatky. Práce jeho jest čistě manuální, tedy takového druhu, že nezakládá pensijní pojistné povinnosti.

O stížnosti uvážil nss:

Žal. úřad uznal na pensijní povinnost Tomáše L. podle ustanovení § 1 odst. 1 č. 2 pens. zák. č. 26/29 Sb., jež stanoví, že pojištěním povinny a podle ustanovení tohoto zákona pojištěny jsou osoby zaměstnané v republice Čsl. na základě smluvního služebního poměru jakožto kancelářští zaměstnanci vůbec, vyjímajíc osoby zaměstnané čištěním atd. ...

Na sporu jest jediná otázka, zda Tomáše L. lze pokládati za kancelářského zaměstnance stěžujícího si města.

Žal. úřad odpověděl k této otázce kladně. Poukázal na obsah práce L.-em vykonávané, která záležela v tom, že vybíral tržní poplatky podle instrukcí a tarifu tržního řádu, vydával stranám podle druhu zboží a rozměru stánku na zaplacené částky blokové listky a vybrané peníze odváděl důchodenskému úřadu. Při tom se neomezoval na pouhé vybírání již předepsaného poplatku podle hotového platebního výkazu, nýbrž musil stanoviti poplatky případ od případu podle instrukcí a tarifů vzhledem k okolnostem každého případu.

Tento obsah a způsob prací Tomáše L. není stížností popřen. Jde pak z něho, že Tomáš L. spolupůsobil při vyřizování agendy městského důchodenského úřadu, konaje úkony, jež příslušely kanceláři tohoto úřadu. Je-li tomu tak, pak jest na něho pohlížati jako na zaměstnance kancelářského, aniž co na tom může měniti, že shora označené úkony vykonával mimo vlastní kancelář úřadu, ježto — jak správně poukázal žal. úřad — pro příslušnost ke kategorii kancelářských zaměstnanců může býti rozhodný jen způsob, pokud se týče obsah jejich zaměstnání v určitém poměru, nikoli místo, kde zaměstnání to vykonávají.

Poukazuje-li stížnost k tomu, že práce uvedeného zaměstnance nebyla duševní, nýbrž jen manuální, jest odpověděti, že požadavek práce duševní jest jako předpoklad pro pojistnou povinnost stanoven teprve ve 2. odst. § 1 cit. pens. zák., jenž povinnost tu určuje samostatně a neodvisle od odst. 1, podle něhož jest pojistná povinnost dána již příslušností ke kategoriím zaměstnaneckým zde uvedeným, při nichž zákonodárce duševní práci v každém případě praesumuje, aniž však požaduje, aby kvalita oné práce byla v každém jednotlivém případě zvláště zkoumána.

Co pak se týče zaměstnanců kancelářských, jsou z pojistné povinnosti podle uvedeného již ustanovení § 1 odst. 1 č. 2 pens. zák. č. 26/29 Sb. vyloučeni jen ti zaměstnanci, kteří jsou zaměstnání čištěním, úklidem, hlášením návštěv, posílkami, rozmnožováním písemností pouze cestou chemickou nebo mechanickou, nebo podobnými pracemi. Že by pracovní úkony Tomáše L. bylo zahrnouti do okruhu prací zde uvedených nebo jim podobných, stížnost netvrdí.

Č. 12.038.

Pojištění sociální podle zák. č. 221/1924 Sb.: * Okresním nemocenským pojišťovnám nepřisluší za účinnosti zákona č. 221/1924 Sb. ve znění zák. č. 184/1928 Sb. právo měniti předpisy »vzor-